

Naročnina mesečno
25 Din, za inozem-
stvo 40 Din — ne-
deljska izdaja ce-
loletno 96 Din, za
inozemstvo 120 Din

Uredništvo je v
Kopitarjevi ul. 6/III

SLOVENEK

Telefoni uredništva: dnevna služba 2050 — nočna 2996, 2994 in 2050

Izhaja vsak dan zjutraj, razen ponedeljka in dneva po prazniku

Ček. račun: Ljub-
ljana št. 10.650 in
10.349 za inzerate;
Sarajevo št. 7563.
Zagreb št. 39.011,
Praga-Dunaj 24.797

Uprava: Kopitar-
jeva 6, telefon 2992

Kri je oškropila ljubljansko letališče

Na Studencu pri Ljubljani se je razbilo letalo „Farman Goliath“ in pokopalo 8 žrtev

Ljubljana, 12. septembra. AA. Davi ob 6.10 se je ponesrečilo naše potniško letalo tipa »Farman«, ki vozi na novi letalski progi Ljubljana—Sušak. Na letalu je bilo razen pilota in mehanika 6 potnikov, in sicer: Gdč. Ivana Piller iz Ljubljane, Anton Lušin, borzni senzal iz Ljubljane, Vladimir Štrekelj iz Ljubljane, Georg König iz Nemčije, Ivan Kosler iz Ljubljane in Ivan Žuraj, trgovec iz Slov. Bistrice. — Letalo je pilotiral g. Nikitin, mehanik pa je bil g. Trkulja. Kmalu po startu se je letalo zaradi goste megle zaletelo v gozdič pri umobolnici na Studencu. Letalo se je razbilo, vsi potniki, pilot in mehanik pa so bili na mestu mrtvi.

strmo navzdol, tako da ima že zaradi padanja tako veliko hitrost, da delujejo motorji skoraj neobremenjeni. Po kratkem sikanju in popolnem molku, ki je dokazoval, da je pilot ustavil motorje, je sledil zamolkel tresk — in tišina.

Katastrofa...

Uradniki so sklepali iz tega, da je pilot Nikitin v zadnjem trenutku ustavil motorje ter zasilno pristal. Uradništvo letališča se je takoj odpravilo pogledat, kaj se je zgodilo in prav tako so se odpravili na kolesih z letališča orožniki. Po osmih minutah so uradniki letališča in orožniki našli razbito letalo, kjer so že reševali strežniki bolnišnice na Studencu, kar se je še rešiti dalo.

Ko je namreč letalo treščilo v 3 m visoki zid, ki obkroža veliki vrt umobolnice, je trušč opozoril v bližini se nahajajoče strežnike, da se je zgodila

nesreča. V bolnišnici in domu sester, ki je od mesta nesreče oddaljena kakih 50 m, so čutili, kako se je ob udarcu letala ob zid streslo poslopje, kakor ob potresu. Prvi so prihiteli na pomoč sestre usmiljenke in strežniki in to že v drugi minuti po nesreči. Sestre in strežniki so seveda takoj poskusili reševati potnike. Prevrgli so del repa in tako odkrili v ruševinah potniške kabine ponesrečence, ki so ležali skoraj vsi skupaj na kupu in drug na drugem. Dvigali so ponesrečence za ponesrečenecem in seveda pri vsakem takoj ugotavljali, da mu ni pomoči. Medtem ko so začeli reševati strežniki ponesrečence, sta prišla tudi žel bolnišnice dr. Divjak in kurat bolnišnice g. Janko Sedej, ki je podelil vsem ponesrečenecem zakramentalno odvezo v silo. Šel bolnišnice dr. Divjak je takoj spoznal, da ponesrečenecem ni pomoči in strežniki, ki so položili ponesrečence drugega poleg drugega, so pokrili razmesarjena telesa z veliko vozno plahto in čakali uradnih organov.

Največja nesreča našega letalstva

ena največjih svetovnih nesreč

Šest let imamo že v naši državi civilno letalstvo in vso to dolgo dobo naša razvijajoča se aviatika ni doživela nobene hujše nesreče. Današnji dan pa pomenja v zgodovini našega civilnega letalstva krvavi krst, ki je zahteval osem življenj. Strahovita nesreča, ki se je zgodila v bližini ljubljanskega letališča, je doslej v naši državi največja letalska nesreča sploh in se po svoji velikosti in strahotnosti more meriti z največjimi letalskimi nesrečami, ki so se kdaj zgodile na svetu. Letalo je vodil sloveči pilot in ruski zračni junak Viktor Nikitin, ki je bil rojen v Kijevu. Ta stari in preizkušeni pilot je bil znan kot eden najboljših naših pilotov, saj je prevozil okrog 500.000 km po zraku in to v vojni in miru. Začel je že na res smrtno nevarnih začetniških škatljah, ki so vozile v začetku svetovne vojne in potem vse čas. Vendar se mu ni nikdar pripetila nobena resna nesreča. Lansko leto je bil Nikitin pilot letala, ki je letelo ob »Slovenčevem« propagandnem letu po Sloveniji.

potovanje za en dan, ker se ni pravočasno pobrignil za vozovnico.

Prav tako je tudi danes odletelo letalo s šestimi potniki in sicer z desetminutno zamudo, ker je letalo čakalo še na Ivana Žuraja, lesnega trgovca, lastnika parne žage v Slovenski Bistrici. Žuraj Ivan se je pripeljal na letališče šele v trenutku, ko je bil že dan znak za odhod letala. Radi tega je nastala desetminutna zamuda in letalo se je dvignilo popolnoma v redu po običajnem zaletu. Letalo je najprej v smeri proti Zidanemu mostu, nato čez travnike, ki spadajo k bolnišnici na Studencu ter je zavilo nato proti zapadu in vozilo že nad desnim bregom Ljubljane proti zahodu. Nekje v bližini graščine Baumgarten pa je letalo zavilo nazaj ter letelo od zahoda proti vzhodu. Na tej kratki progi pa je že strmoglavilo v zid bolnišnice in se razbilo. Ves polet je trajal poldruge minuto in je letalo v tem času doseglo morda višino 150 m. Na urah, ki so jih našli med razvalinami razbitega letala, so mogli reševalci čitati tudi čas nesreče, ker so se ure vse ustavile in nekatere celo močno poškodovale. Ker seveda nima vsakdo skrajno natančne ure, se ure za malenkost razlikujejo v času, ki ga kažejo, vendar kažejo približno vse tako, da se je zgodila nesreča okrog 6.21 in 30 sekund. Isto potrjujejo službujoči uradniki letališča, ki po vsakem odletu letala zasledujejo letalo, kako se dviga. Radi megle pa seveda niso videli, kako zavija proti zahodu, pač pa so slišali, kako delujejo motorji. Presenetilo jih je nepričakovano dejstvo, da so po ponehavanju brnenja, ki so si ga razlagali s tem, da dela zavoj, motorji naravnost zasikali, kar pomenja, da vijaki ne vlečejo letala za seboj. Ta značilni šum dajejo motorji le takrat, kadar pada letalo

»Farman Goliath« pred poletom

Razdejanje na kraju nesreče

Ze bližnja okolica kraja, kjer leži razbito letalo, opozarja vsakogar s svojo zunanostjo, da se je moralo pripetiti nekaj posebnega. Kakih 100 m od zidu bolnišnice stoji prvo drevo, visok hrast, ki ima odlomljen vrh. V ta hrast se je letalo najprej zadelo in mu odlomilo vrh. Kakih 50 m naprej leži ob visoki akaciji krmilje in zunanji del levega krila. Malo naprej štrli v zrak dve debli dreves, kateri je padajoče letalo prelomilo nekako v sredi. Ob močnejšem deblu malo naprej, ki je odlomljeno že v višini poldrugega metra, pa se je razbilo celo desno krilo letala ter se razletelo v trske, raztrgano platno in kopico žic. Kakih 30 m naprej pa leži v 6—8 m široki odprtini v obzidju bolnišnice ostanek razbitega letala. Letalo je treščilo s tako velikansko silo v zid, da se je zid ob trupu letala zrušil popolnoma in da je pogledal razčeseni vijak z nosom srednjega motorja skozi zid naprej na vrt bolnišnice. Levo krilo se je razbilo ob vejah in deblih dreves, ki stoje tik ob zidu in gondola z motorjem se je postavila na nos kaka dva metra od zidu. Za srednjim motorjem letala, ki leži med razvalinami že na vrtu bolnišnice, je bila kabina, ki se je ob sunku popolnoma zrušila prav na ru-

ševinah podrtga zidu. Še najbolj ohranjen je ostal zadnji del repa, ki je dolg kake 3 m. Desni motor leži razbit v bližini repa in videti je, da se je razletel, ko je zadel ob kako deblo. Iz žalostnih razvalin ne bi nihče mogel sklepati, da se je zrušilo veliko trimotorno letalo.

Pilot Viktor Nikitin

Sorodniki prihajajo

Vest o katastrofi se je z bliskovito naglico razširila in okrog osmih je prišel na kraj nesreče ljubljanski župan dr. Dinko Puc z občinskimi svetnikom Rebekom. Ojačeni orožniki so zastražili kraj nesreče in odganjali ljudi, ki so hoteli videti vse prav ob blizu. Prav tako je prišel okrajni glavar g. Znidaršič, upravnik policije Kerševan s precejšnjim številom stražnikov, ki so omejili prostor in zadrževali vedno bolj naraščajočo množico radovednežev. Z njimi je prišel tudi komandant orožniške čete, orožniški kapetan Niko Perič in podporočnik Markovič. Policijski uradniki so nato fotografirali z vseh strani kraj nesreče z razvalinami letala.

Kmalu zatem so začeli prihajati sorodniki ponesrečenec, ki so bili o nesreči obveščeni. Najprej je prišel višji sadjarski in vrtnarski nadzornik g. Štrekelj, ki skoraj ni mogel verjeti, da je njegov sin Vladimir, ki je študiral elektrotehniko na ljubljanski univerzi, res med ponesrečenci. Sam ni vedel, ali je njegov sin odpotoval z vlakom ali z letalom na Sušak, kjer je hotel obiskati svojega brata. Ze prejšnji dan se je pokojni akademik Štrekelj hotel odpeljati na Sušak, vendar radi tega, ker je zaprosil za nižnjo tarifo, ni mogel odleteti, ker je bilo letalo zasedeno. Ves zbehan je hodil nesrečni oče okrog razbitega letala in spraševal, če je njegov sin Vladimir med ponesrečenci. Zla slutnja se

Pogled na ostanek repa od strani. Na desni je kolo nosilnega podstavka, zagvozdano med debela akacij.

Ponesrečeno letalo

Veliko trimotorno letalo »Farman Goliath«, ki je na tako tragičen način pokopalo pod seboj osem nesrečnih žrtev, je bilo izročeno prometu pred dvema letoma in je do 1. septembra letošnjega leta vozilo v letnem času na progi Belgrad—Zagreb—Dunaj in nazaj. Bilo je eno najmodernejših letal »Aeroputa« in je imelo prostora za osem potnikov, pilota in mehanika. Največja razpetina kril meri 19 m, dolžina znaša od konca repa do vijaka 13 m, največja višina pa 3,5 m. Trije motorji, od katerih je bil eden montiran v sredi v trupu, dva pa na desni in levi strani pod krili, so imeli vsak po 240 konjskih sil, tako da je razpolagalo letalo s 720 konjskimi silami. Nenatovorjeno letalo te tipe tehtalo 2830 kg, polno otovorjeno pa 4800 kg. Posebna prednost in varnost takega trimotornega letala je v tem, da letalo kljub temu, če popolnoma odpove en motor, lahko leti še v vodoravnem letu neovirano, kolikor časa je treba, ne da bi se pri tem morala zgoditi najmanjša nesreča. Prav tako letalo, če bi mu odpovedal en motor, lahko varno pristane.

Vzlet v megleno jutro

Ko je bil letos 1. septembra ukinjen letalski promet z Dunajem, je bilo letalo prestavljeno na novo progo Ljubljana—Sušak—Zagreb. Letalo je vozilo enkrat v smeri Ljubljana—Sušak—Zagreb, nato pa iz Zagreba nazaj na Sušak in odtod v Ljubljano. Radi res ugodne zveze je bilo letalo vedno dobro zasedeno in marsikdo je moral preložiti

Pogled iz gozdička nekako od razvalin letala v smeri, iz katere je priletelo letalo, preden se je zaletelo v zid. V ospredju vidimo ostanke razbitega desnega krila, ki se je zdrobilo, ko je zadelo ob močno deblo drevesa, katero je odlomilo. V ozadju nekoliko na desno vidimo odlomljeni debli dveh dreves, na katerih visi dva radovedneža. Skozi to odprtino v gozdu, ki pa si jo je letalo naredilo samo, je priletelo padajoče letalo.

ga je polasčala vedno bolj in sam ga je hotel najti in videti. Povedali so mu, kolikor moč je bilo, da je tudi njegov sin žrtev nesreče. Popolnoma strit in obupan je po strašni novici odšel skozi nemo množico, ki je vsa sočustvovala z nesrečnim očetom. Okrog 10 so prišle tri starijše gospe v spremstvu priletnega moža. Bile so to sestre ponesrečenega Ivana Koslerja. Skrušene so pripovedovale, da se je 77 letni brat že ves teden veselil tega poleta. Kmalu za njimi je prišel g. Frelih, predsednik Društva hišnih posestnikov, s soprogo, katere sestra gdnica Piller Ivanka je tudi med nesrečnimi žrtvami.

Sodna komisija

Vedno večji je postajal naval radovednežev. Mladina je plezala na drevje in zid bolnišnice, da bi bolje videla na razvaline. Okrog 10.15 se je pripeljala sodna komisija, v kateri so bili preiskovalni sodnik dr. M. Kersnik, sodnik Franc Kance, za državno tožilstvo pa državni tožilec dr. Fellacher. H komisiji so pristopili že navzoči okrajni načelnik dr. Znidaršič, upravnik policije Kerševan, komandant orožnikov kapetan Niko Perič in poveljnik postaje narednik Sušnik.

Najprej je komisija ugotovila imena nesrečnih žrtev. Reševalci so odgrnili plahto in pregledali listine vsakega ponesrečenca. Ker je imela večina

ponesrečenec tako zmaličen obraz, je bilo mogoče ugotoviti identitete le s papirji, ki so jih imeli pri sebi. Ko je bil žalosten posel končan in sestavljen in odoben zapisnik o žrtvah nesreče, so trupla zopet pokrili, komisija pa je dovolila prevoz trupel na domove, oziroma v mrtvašnico.

Nato so člani komisije še ugotovili lego letala in določili najvažnejše točke, po katerih bi se moglo ugotoviti, kako je nesreča potekala. Ko so bile končane risbe, je komisija zaključila svoj ogled.

Razvaline letala so ostale na mestu kakor leže, ker jih mora še pregledati dvojna tehnična komisija in sicer vojaška in civilna. Nesreča je bila takoj javljena v Novi Sad, kjer je sedež tehnične komisije. Tehnična komisija se je pripeljala z letalom iz Novega Sada popoldne in odšla na kraj nesreče.

Kakor je znano, je itak vsak potnik, ki se vozi kam z letalom, zavarovan za primer nesreče za 400.000 Din. V voznini je všteta že vedno pristojbina za zavarovanje, ki jo Aeroput plačuje poseben mednarodni zvezi zavarovalnic. Pri nas zastopa te zavarovalnice zavarovalnica »Triglav«. Za vseh šest ponesrečenih potnikov bodo zavarovalnice plačale skupno 2.400.000 Din. Pilot in mehanik sta pa uradno zavarovana vsak samo za 100.000 Din. Vendar se je pilot Nikitin še sam zavaroval za precej visoko vsoto.

Očem se nudi strašna slika

Kaj je videl poročevalec »Slovenca«

Med ljubljanskim in okoliškim prebivalstvom je vest o tej nesreči na vse zgodaj zbudila ogromno pozornost in globoko sočustvovanje, posebno, ko je prebivalstvo izvedelo, da je med osmimi ponesrečenci večina domačinov največ zlasti takih, ki so bili splošno znani in priljubljeni. Takoj ob zgodnji jutranji uri so pričeli prihajati ljudje na kraj nesreče. Večina jih je prišla s kolesom, pa tudi z drugimi vozili in peš. Cesta od Ljubljane do Studenca je bila ves dan gosto obljubljena.

Kraj nesreče je gozdiček tik ob cesti in zidu bolnišnice za duševno bolne. Takoj je opaziti velike veje, ki jih je letalo pokosilo z dreves in ki leže na jasi pred gozdičkom. Podrine letala, nagromadene v velik kup, leže na odprtini, ki jo je letalo napravilo, ko se je tako zelo nesrečno zalelo v zid. To je ena sama grmada pločevine, železja, lesenih ostankov in usnja — nekdanjih udobnih sedežev v letalu. Na vrhu kupa je rep letala in je napis na njem skoraj ohranjen. Krog in krog kraja nesreče se zbira ves dan prebivalstvo, vendar pa močne patrulje orožništva in policije branijo dostop.

Komisije, ki ves dan pregledujejo grozno pokazena trupla ponesrečenih potnikov in letalcev, poslujejo na bolniškem vrtu. Z grozo v srcih morajo člani komisij ogledovati trupla in z grozo zbirajo uslužbeni in zdravniški izpod podrtin posamezne dele trupel. Skoraj vsa trupla so taka da jih ne bi bilo možno spoznati, če ne bi v obleki našli pisem in listin.

Edino Nemec König iz Nürnberga, ki je bil tudi edini tujec med ponesrečenci, ima glavo celo, to se pravi obraz in lobanjo. König je sedel — sodeč po legi trupla — na zadnjem sedežu v letalu, ter ga je umoril najbrž zračni pritisk, kovinski deli raztrženega letala pa so mu zmečkali telo. Vseh drugih sedem potnikov pa ima deloma odtrgane glave, deloma pa tako skazene obraze, da jih ni mogoče spoznati.

Ivana Piller, mestna učiteljica

Ni spoznati, ni spoznati...

Ni spoznati ne senzala Antona Lušina ne učiteljice Pillerjeve ne pilota Nikitina ne akademika Streklja ne mehanika Trkulje ne trgovca Zuraia in ne posestnika Koslerja. Najbolj grozen in pretresljiv je pogled na trupli Nikitina in Trkulje. Nikitinovo truplo je vse razbito.

Trkulja ima odtrgano glavo in odprto črevesje. Enako so skazena trupla vseh drugih šestih potnikov. Ob 11 so dospeli vozovi mestnega pogrebnege zavoda s krstami. V prisotnosti zdravnikov dr. Zvoljka iz umobolnice in banovinskega zdravnika dr. Jenka iz Vevč so polagali delavci trupla v zacinjene krste.

Bolniške sestre iz umobolnice, ki so stale v oddaljenosti, so ob tem groznem prizoru, ko so polagali trupla v krste, tilo molile, prav tako tudi duhovnik umobolnišnice. Uprava umobolnišnice seveda davi po nesreči bolnikov ni pustila na vrt, ker bi lahko prišli do kraja nesreče, vendar je po naključju nekaj lažjih bolnic le predro stražo bolniških čuvajev in sester. Trenutki, ko so te nesrečnice prišle do kraja nesreče in tam povzročile nekaj strašnih prizorov, so bili skrajno tragični. Z največjo težavo so čuvaji odpravili te nesrečnice nazaj.

Pretresljivi so bili prizori, ko so prihajali obveščeni sorodniki posameznih ponesrečenec, tako Strekljev oče, znani vrtnarski nadzornik, dalje tri Koslerjeve sestre in drugi.

Krste s trupli ponesrečenec so nato z mrtvaškimi vozovi prepeljali deloma na domove, deloma v mrtvašnico splošne bolnišnice.

Vzroki...

Pokvarjen motor?

Med prebivalstvom kroži več verzij o vzroku nesreče. Najbolj verjetna je verzija, da je prišlo do nesreče zaradi defekta v motorju. Nikitin je bil tako sijajen in izvrsten pilot, morda najboljši, kar

jih je delalo v jugoslovanskem zračnem prometu, da je izključena vsaka možnost njegove osebne krivde. Kdor se je kdaj vozil z njim, je imel občutek, da bi mogel ta pilot skoraj zavezanimi očmi voditi letalo. Krožijo tudi nekontrolirane govorice, da je Nikitin dan, dva pred nesrečo sam opazil defektnost tega letala. Ugotovil je baje, da eden izmed treh motorjev ne deluje brezhibno, prav tako pa se mu je baje zdel tudi drugi motor sumljiv. Vendar pa je danes nastopil vojni zlasti zato, ker je bilo priglasih mnogo potnikov za Sušak, tako da so morali trije celo odstopiti od vožnje, ki so si s tem tudi rešili življenje.

Po pripovedovanju očividca posestnika Berga se je letalo dvignilo z letališča v zrak in bilo minuto kasneje že nad Dobrunjami. Preden pa se je povzpelo nad golovške griče, se je naenkrat obrnilo in očitno skušalo pristati nazaj na letališču. Toda nad letališčem je ležala še megla in Nikitin seveda ni mogel opaziti, da je tik nad drevjem in bolniškim zidovjem, ter je letalo tako strmoglavilo v oboje. Drevesa so odrezana pri vrhovih, kar bi dokazovalo, da je Nikitin najbrž računl, da leti nekoliko višje, kakor je v resnici, ter je nameral na val malo kasneje spustiti se k tlom letališča. Toda udarec ob skupino kakšnih dvajsetih dreves je zadušal, da je letalo strmoglavilo v bolniški zid, ga v širini kakih 15 metrov skoraj odrezalo, ter se ob njem raztreščilo v kose.

Nikitin zgrešil smer?

Druga verzija bi bila, da je Nikitin zgrešil orientacijo in namesto, da bi letel naprej, zavil nehoti nazaj. Vsakdo, kdor pozna krajevne razmere in kraj nesreče, pa tudi, kdor je poznal letalca Nikitina, ve, da je to nemogoče. Že na letališču se letalo dvigne vedno tako visoko, da visoko preleti brzojavne drogeve, kaj šele bolniški zid. Letalo pa je priletelo naprej v drevje in potem šele v zid. Torej se je moralo letalo že vrniti, ko je bilo že visoko v zraku. Vse to dokazuje, da je Nikitin moral visoko v zraku, tik pred poletom nad dolenskim gričevjem opaziti defekt v motorju, enem ali dveh, in da se je poskušal nato vrniti na letališče. Vzrok bi bil torej v defektu in ne v tem, da bi Nikitin izgubil orientacijo. Nikitin je bil tudi med tovariši priznan po svoji hladnokrvnosti in je najbrž tudi hladnokrvno računl, da je boljše, če se vrne z letalom in zaupanimi mu potniki na letališče, namesto da bi z defektnimi motorji nadaljeval pot. Le nesrečno drevje mu je miren in gladek pristanek onemogočilo in povzročilo to grozno nesrečo. Megla pa je tudi povzročila, da Nikitin drevja ni videl.

Motor se v megli ni ogrel?

Verjetna je tudi verzija, da je defekt v motorju nastal zaradi tega, ker se v ljubljanski megli ni mogel pravilno ogreti ter je bil zato prehitro zagnan. Možno je torej, da je Nikitin opazil že v zraku nepravilno funkcioniranje motorja ter je zato skušal pristati na letališču.

Komisijški ogled

Popoldne je ob 2 priletela z letalom iz Novega Sada vojaška komisija, v kateri so bili ing. Stanislavjevič, podpolkovnik Radovič in drugi. Komisija si je natančno ogledala razvaline letala. Ena najbolj važnih ugotovitev komisije je, da je pokojni Nikitin pokazal v zadnjem trenutku pred pristanekom popolno duševno prisotnost. Ko se je letalo spuščalo k tlom, je namreč prekinil električno zažigalo za motor. Zaradi tega bencin tudi ni eksploziral.

Po komisijškem ogledu so delavci pospravljali ostanke letala. Uporabno ni pravzaprav nič več, razen nekaj blazinastih sedežev. Kovinski deli se bodo dali kvečjemu le preliti. Za druge predmete in ostanke letala pa se je razvila med zbrano množico prava bitka. Vsakdo je hotel namreč nekaj odnesti, bodisi iz prazne vere ali pa za spomin.

Georg König iz Nürnberga, v čolnu

Žrtve

Pilot Vihtor Nikitin

je bil krepak, visok, še mlad ruski emigrant. V carski Rusiji je bil letalski kapetan ter se je kot pilot uveljavljal že med svetovno vojno. Ves njegov značaj, ki se je razodeval tudi na obrazu in v vsem vedenju, je kazal tipičnega Rusa. Nobene nerove ni bilo čitati na njegovem obrazu, nobene vznemirjenja. Voljan in vljuden človek je bil kakor ustvarjen za pilota. Ob otvoritvi proge Ljubljana-Belgrad je vodil — izmenjaše s tovarišem Stričevskim letala na tej progi, ko pa je bila odprta proga Ljubljana-Sušak-Zagreb, je vodil letala tudi na tej progi. Nikitin je bil tudi tisti pilot, ki je lani ob propagandnem letu za »Slovenca« vodil letalo nad Slovenijo. Za seboj ima že približno pol milijona kilometrov poletov.

Anton Lušin v krogu svoje družine

Anton Lušin, borzni senzal

Med ponesrečenci je tudi Anton Lušin, borzni senzal, ki se je rodil 1. januarja 1889 v Sodražici, dovršil gimnazijo v Ljubljani ter trgovsko akademijo na Dunaju. Imel je svojo pisarno v Wolfovi ulici. Zapušča ženo in tri otroke.

Nameraval se je odpeljati na Sušak in sicer z aeroplanom, da bi si prihranil na času. Na večer pred odhodom je bil še izredno razigrane volje in dejal ženi, da se bo ob prvi priliki popeljal tudi z njo v letalu. Tudi se je dogovoril ob tej priliki, da bo ob prihodu na Sušak takoj obvestil, da je srečno prispel. Toda njegova soproga je danes zaman pričakovala njegovega glasu in se je že pred nesrečo vznemirila. Otroci dopoldne niso vedeli še ničesar o nesreči. Starejši deček leži bolan, deklici pa sta bili v šoli. Pokojni Lušin ljubitelj planin in slehernih novih pojavov in je bil radi tega se je hotel popeljati z letalom. Dasiravno ni ljubil raznih pompov, je vendar želel, da bi se na njegovem grobu zapela pesem »Gor čez izaro«.

Pokojni Lušin je bil eden prvih Slovencev, ki se je v svetovni vojni v ujetništvu prijavil v srbsko vojsko. Dobil je koj tudi važna mesta z zapornimi funkcijami. Bil je zraven tudi pri onem znanem umiku srbske vojske čez albanske planine v hudi zimi leta 1916. Kasneje je sodeloval tudi pri jugoslovanskem odboru v Ženevi, kjer so ga zlasti cenili radi njegove pridnosti, pa tudi radi strokovnega znanja ter znanja jezikov. Bil pa je eplih zelo priljubljen.

Po vojni se je začel udejstvovati tudi v akciji za zvezo Slovenije z morjem. Bil je predsednik akcijskega odbora za zgraditev železniške proge Kočevje-Vrbovsko ter je dosegel, da je bila ta proga sprejeta leta 1922 v oficialni vladni gradbeni program. Seveda ni izpuštil nobene prilike, da ne bi propagiral te zveze.

Slovenska lesna trgovina je izgubila svojega odličnega predstavnika. Po vojni se je posvetil predvsem lesni trgovini in ko je ljubljanska borza potrebovala posrednike za lesno kupčijo, je padel izbor na njega. Od leta 1927 je bil borni senzal na blagovnem oddelku. V tem svojstvu se je zanimal za vse probleme našega gospodarstva, posebno pa lesne stroke, v kateri je bil priznan strokovnjak, katerega ne bo mogoče nadomestiti. Sodeloval je tudi pri »Slovenca«, kateremu je večkrat dajal informacije o položaju na lesnem trgu. Zadnja leta se je posebno zanimal za organizacijo slovenske lesne trgovine in sodeloval pri organizaciji predvsem malih producentov, ki bi le v skupnosti uspešno tekmovali na inozemskih trgih. V tem smislu je tudi delal propagando za poslovanje z inozemstvom s posredovanjem ljubljanske borze.

Pokojni Anton Lušin je bil značaj, kakršnih poznamo le malo. Zato so ga visoko cenili njegovi prijatelji in znanci.

Ivana Piller

Mestna učiteljica Ženi Piller, sestra soproge g. Freliha, predsednika »Društva hišnih posestnikov«, je bila dolgoletna učiteljica na šentjakovski šoli. Dasi že priletna, je z veliko vnemo in ljubeznijo delovala v svojem poklicu. Učeca se mladež jo je ljubila, saj je bila kakor dobrotna mati svojim otrokom. Pred kratkim je bila upokojena, toda strašna nesreča ji je nenadoma prekinila zasluženi pokoj. Pogreb pokojnice bo v četrtek ob 16.30 iz mrtvaške veže pri sv. Krištofu na pokopališče k Sv. Križu.

Streklji Vladimir

Pokojni Streklji Vladimir, akademik elektrotehnik je bil sin splošno znanega in priljubljenega višjega sadjarskega in vrtnarskega nadzornika g. Streklja. Star je bil 24 let in je dokončal na tehniški fakulteti ljubljanske univerze svoje študije, do katerih zaključka mu je le še malo manjkalo. Rajnik je bil miren in ljubezniv mladenič ter priljubljen med svojimi tovariši sošolci in drugimi znanci. Strašna usoda ga je prekinila v njegovem delu in vsi sočustvujemo z nesrečnim očetom, ki izgubil dragega sina.

Ivan Kosler

Posestnik Ivan Kosler je iz znane in ugledne rodbine. Saj je znano njegovo lepo posestvo v Šiški, Cekinov grad z obsežnim vrtom. Svoječasno je bil eden glavnih delničarjev pivovarne Union, udeležen pa je bil tudi še pri nekaterih drugih gospodarskih podjetjih. Bil je član in upravni svetnik pri mnogih denarnih zavodih. Kljub 77 letom je

bil še krepak mož in je rad mnogo potoval. Zapušča brata Petra, ki je lastnik ortneške graščine in sestre Emo, vdovo po dr. Seemannu, sestro Olgo, vdovo po graščaku inž. Rudežu in sestro Mary.

Georg König

Železniški uradnik Georg König iz Nürnberga v Nemčiji je že večkrat prišel v našo državo. Zlasti rad se je ustavljal na Bledu, kjer se je lani seznanil z ljubljansko rodbino Slajmarjevo. Ko je prišel večeraj v Ljubljano, je obiskal Slajmarjeve in povedal, da namerava napraviti krožno potovanje skozi Dalmacijo in Italijo. Ko je z ljubljanskega gradu zagledal hangarje letališča, se je odločil, da bo raje odletel z letalom na Sušak. Njegovi sestri sta bili o nesreči brzojavno obveščeni.

Ivan Zuraaj

Lesni industrijalec Zuraaj Ivan je bil splošno znan v Slovenski Bistrici kot podjeten trgovec in dober gospodar. Nesreča ga je doletela na trgovskem potovanju in zapušča soprogo, dva sinova Ivana in Dušana ter hčerko Ano-Marijo. Truplo pokojnika bodo prepeljali na njegov dom v Zgornjo Bistrico.

Ivan Kosler, posestnik iz Šiške

Uradno poročilo tehnične komisije

Jugoslovansko civilno letalstvo je po šestletnem delovanju brez najmanjše nesreče, po poldrugem milijonu v rednem prometu prevoženih kilometrov, plačalo danes po črni vrsti številnih nesreč, ki so v tem letu zadele civilno letalstvo drugih držav, plačalo danes svoj tribut osvajanju ocažja.

Dne 12. septembra ob 6.20 je vzletelo letalo društva za zračni promet »Farman Goliath« s tremi motorji z ljubljanskega letališča proti Sušaku s pilotom Viktorjem Nikitinom, mehanikom Spirom Trkuljo in šestimi potniki: gdnico Ivano Piller, Antonom Lušinom, Vladimirom Strekljem, Ivanom Koslerjem, vsi iz Ljubljane, nadalje z Ivanom Zuraajem iz Slovenske Bistrice in Georgom Königom iz Nürnberga v Nemčiji.

Letalo in motorji so bili pripravljeni za polet že 11. septembra zvečer in so bili preizkušeni danes jutraj pred poletom po predpisih. Vse je bilo v redu. Meteorološki podatki so bili zadovoljivi. Vsa proga do Sušaka je bila prosta, nebo jasno in brez vetra. Na letališču je bila ob 6 sicer megla, vendar se je razpršila, tako da na njem ob 6.20, ko je odletelo letalo, ni bilo megle.

Po pravilnem vzletu se je letalo dvigalo in okrenilo v smeri proti Sušaku. Po kratkem času se je letalo izgubilo v jutranji meglici, vendar se je čul še dve ali tri minute ropot pravilnega delovanja motorjev. Nekako tri minute po vzletu se je nenadoma začelo močno okrepjeno zamolklo tuljenje motorjev, zatem prestanek njihovega delovanja in takoj zatem tresk. En kilometer južno od letališča je ležalo letalo v razvalinah. Vse osebe, ki so bile v njem, so bile na mestu mrtve. Strokovna komisija, ki je na kraju nesreče izvršila pregled, je ugotovila, da ni bilo nobene napake niti v letalovem materialu, niti v organizaciji prometa. Pilotsko napako je, v kolikor se more smatrati, da je ona povzročila nesrečo — če ni povzročitelj usodno sodelovanje nepravilnih vzrokov, radi katerih trpi nesreče ne samo zračni, ampak tudi splošni promet — plačal tedaj z življenjem eden naših najboljših pilotov, ki je tako kot človek kakor strokovnjak užival največji ugled.

Te hude žrtve so bolestne in so hudo zadele vse tiste, ki spremljajo razvoj našega letalskega prometa. Izplača se omeniti, da so se za jutrišnje letalo, katero bo nadaljevalo redni promet po določenem programu, javilo polnoštevilni potniki in da so se za ta polet prijavili predstavniki tiska, želeč tako manifestirati svoje prepričanje v potrebnosti in bodočnosti zračnega prometa.

1. **Bodonci:** upravne občine Bodonci, Novi Beznovci, Radovci, Stari Beznovci, Vadarci, Zenkovi; 2. **Cankova:** upravne občine Cankova, Domajinci, Gornji Črnci, Korovci, Krašči, Topolovci; 3. **Gornja Lendava:** upravne občine Gornja Lendava, Kovačovci, Krupljičnik, Vidonci, del upr. obč. Trdkova; 4. **Gornja Slaveča:** upravne občine Doliči, Dolnja Slaveča, Gornja Slaveča, Kuzma, Matjaševci; 5. **Gornji Petrovci:** upravne občine Adrijanci, Boreča, Čepinci, Gornji Petrovci, Lučova, selo Martinje od upr. občine Trdkova, upravne občine Neradnovci, Stanjevec, Sulinci, Ženjavci; 6. **Križevci:** upravne občine Domanjšovci, Ivanjševci, Kancevci, Košarjevci, Kukeč, Križevci, Lončarjevci, Panovci; 7. **Kupšinci:** upravne občine Borejci, Černelavci, Kupšinci, Rankovci, Vančavas, Vešiča; 8. **Mačkovci:** upravne občine Dinkovci, Kušanovci, Mačkovci, Moščanci, Otovci, Pečarjevci, Poznanovci, Prosečkavas; 9. **Martjanci:** upravne občine Andrejci, Krnci, Lukačovi, Martjanci, Mlajtinci, Nemčevci, Noršinci, Sebeborci; 10. **Murska Sobota:** upr. občina Murska Sobota; 11. **Murska Sobota-okolica:** upravne občine Bakovci, Gradišče, Krog, Mureki Črnci, Rakitan, Satahovci; 12. **Pertoča:** upravne občine Fiksinci, Gerlinci, Motovilci, Pertoča, Ropoča, Večeslavci; 13. **Prosenjakovci:** upravne občine Berkovci, Čikeškavas, Fokovci, Ivanovci, Pordašinci, Prosenjakovci, Ratkovci, Selo, Središče; 14. **Puconci:** upravne občine Bokračci, Brezovci, Dolina, Gorica, Markišavci, Predanovci, Puconci, Polana, Salamenci, Vaneča; 15. **Rogaševci:** upravne občine Kramarovci, Nuskova, Ocinja, Rogoševci, Sv. Jurji, Serdica, Sotina; 16. **Strukovci:** upravne občine Krajna, Lemerje, Puževci, Skakovci, Strukovci; 17. **Šalovci:** upravne občine Budinci, Hodoš, Krpljivnik, Mali Dolenci, Markovci, Peskovci, Šalovci, Veliki Dolenci; 18. **Tešanovci:** upravne občine Moravci, Tešanovci, Vučajgomila; 19. **Tišina:** upravne občine Gederovci, Murski Petrovci, Petanjci, Sodolinci, Topolovci, Tišina.

Mariborske vesti:

6142 mladih ljudi

Iz letošnjem šolskem letu navalilo v mariborske osnovne, meščanske, trgovske in srednje šole. Kaj pravijo številke? Napisali smo že: 2268 učencev in učenek v osnovne šole, 2382 v srednje šole. Danes objavljamo še številke iz Trgovske akademije: v

□ Znameniti slovenski učenjak in jezikoslovec dr. Matija Murko, vseuč. profesor na praški univerzi, se je mudil v Mariboru ter si ogledal študijsko knjižnico, pokrajinski arhiv in druge kulturne ustanove. Živahno zanimanje je pokazal za kulturno življenje Maribora. Zvečer je nadaljeval pot v Prago.

□ Pomagajte revnim študentom! Vsi, ki bi bili pripravljeni pomagati revnim mariborskim dijakom za časa šolskega leta 1933-34 s stalnimi mesečnimi denarnimi prispevki (tudi najmanjši dar je dobrodošel) ali s hrano (zajuterk, obed, večerj), naj se blagovolijo zgledati v Gledališki ul. št. 2, pritličje, desno popoldne od petih do šestih. Istotam se ob označenih uri sprejemajo naslovi za inštrukcije, ki bodo revnim dijakom tudi zelo dobrodošle.

□ V prid Pomožne akcije. Okoli 60 dobitkov od loterije Mariborskega tedna je zapadlo. Ti dobitki se bodo sedaj vnovčili. Čisti dobiček pojde v prid pomožne akcije. Prav!

□ Mrtvaški zvon. V torek zjutraj je na Betnavski cesti št. 6 umrla 72letna Katarina Krajnc, soproga poduradnika kaznilnice v pokloju. Pogreb blage rajke bo v četrtek ob 3 popoldne iz mestne mrtvašnice na magdalensko pokopališče. Blagi raj-

vse štiri letnike se je vpisalo 129 dijakov in dijakinj. V prvem jih je 42, v drugem 40, v tretjem 24, v četrtem 23. Devet manj kakor v preteklem šolskem letu.

ki naj bo Vsemogočni usmiljen sodnik, žalujočim pa naše sožalje!

□ Abonma »četrtek«. Mnogi posetniki tukajšnjega gledališča so izrazili željo, da bi se uvedel — slično kakor v Ljubljani — abonma, vezan na stalen dan. Zato razpisuje uprava Narodnega gledališča v Mariboru stalen abonma »četrtek«. Interesenti za ta abonma bodo dobivali svoje predstave izključno ob četrtek. Abonma »četrtek« bo le za malenkost dražji od drugih. Abonma se lahko pri- glasi do sobote 23. septembra. Za dosedanje abo- nente ostanejo lanski sedeži rezervirani do dne 16. septembra.

□ Krava navalila na avtobus. Polniki, ki so se v torek jutro vozili z avtobusom, ki vozi iz Sve- čine v Maribor, so bili priče dogodka, ki bi lahko postal usodepoln za nje. Ker je bil ta dan v Ma- riboru sejem, je bilo na cesti precej živine. Ko je avtobus, ki je vozil zelo počasi, privozil do Der- vuskeve opekarne, se je nekemu kmetu, ki je gnal na sejem kravo, ta iztrgala iz rok ter z rogovi na- valila na avtobus. Zadel je z rogovi v hladilnik. Šofer Matija Hübler je z največjo naglico ustavlil avto in se je le njegovi duhaprisotnosti zahvaliti, da ni prišlo do hujše nesreče. Tudi krava je osta- la nepoškodovana.

Ljubljanske vesti

Kaj bo danes?

Kino Kodeljevo: Ob 8 »Solze ljubezni«. Zni- žane cene.

Nočno službo imajo lekarne: mr. Bahovec, Kongresni trg 12; mr. Ustar, Sv. Petra cesta 78, in mr. Hočevar, Celovška cesta 34.

○ Čiščenje cerkve Marijinega Oznanenja v Ljubljani lepo napreduje. Z delom so pričeli pred petimi tedni, dosedaj sta očiščeni dve kapelici skupno z oltarjem na desni strani. G. slikar stvar dobro razume, vse pusti kot je, le slike umije in barve poži, sedaj je postavljen oder za slikarja v zadnji kapelici na levi strani. Ko bo delo dovr- šeno, bo že itak lepa cerkev silno pridobila na krasoti.

○ Primorski akademiki! Udeležite se pogreba nesrečno umrlega tovariša Vladimira Štreklja! □ Ravnateljstvo drž. konservatorija v Ljub- ljani sklicuje vse stare in nove gojence, da pridejo v četrtek 14. septembra ob 15 v Hubadovo pevsko dvorano k razdeljevanju ur. Navzočnost za vsakega gojca obvezna.

○ Turisti, trgovci, filatelisti in drugi! Jutri ob 8 zvečer imate priliko, da obiščete poskusno lekcijo esperantskega tečaja, ki se vrši v prostori- h šole na Grabnu, Čojzova cesta. Ker bo ta sve- tovin pomožni jezik, ki olajšuje obveščanje med ljudmi najrazličnejših narodov, poučeval diplomir- an učitelj esperanta, vas vabimo, da uporabite to ugodno priliko in se ga naučite po neutrudljivi in zabavni metodi. Vpis neobvezen.

○ Samaritani in samaritanke krajevnega odbora Rdečega križa v Ljubljani! V petek, dne 15. t. m. ob 1/20 se bo vršilestanek v dvorani Okrožnega urada na Miklošičevi cesti. Predaval bo g. dr. Rakovec asistent na kirurškem odde- lku javne bolnišnice o »Praktične vaje iz prve pomoči in nagla trebušna obolenja. Ude- ležbe za vse samaritanke in samaritanke ob- vezna. — Odbor.

○ Spominska svečanost ob 25 letnici sep- temberskih žrtv v Ljubljani bo v nedeljo 17. t. m. Ob pol 9 dopoldne bo v cerkvi Sv. Križa maša zadušnica za pokojnike: Adamiča, Lunda in Vindišarja. Nato sledi na pokopališču od- kritje nagrobnega spomenika. Ob 12 pa spo- minske plošče na Pogačarjevem trgu. Za ude- leženice izven Ljubljane je dovoljena polovična vožnja po železnicah od 16. do inkl. 19. sept. Na odhodni postaji se kupi celo vožnjo karto in zahteva mokri žig, ter se jo ne odda v Ljub- ljani, ker velja tudi za povratek. Potrdilo o udeležbi bo prejel vsak vnanji udeleženec ob povratku pri Družbi sv. Cirila in Metoda 17 popoldne na glavnem kolodvoru zraven po- možne blagajne pri izhodu; 18. in 19. pa v CM pisarni, Beethovnova ul. 2.

○ Seja akcijskega odbora za proslavo sep- temberskih žrtv bo v eredo, 13. t. m. ob 6 zvečer v mestni dvorani. Udeležba obvezna.

○ S kolom po glavi. Med prepričim je v pone- deljek zvečer nekdo udaril 56letnega Boštjana Ju- hana s kolom po glavi in mu zadel precej hudo po- škodbo. Juhanc se zdravi v ljubljanski bolnišnici, neznanega storilca pa zasleduje policija.

○ Nezgodna kolesarja. Ko se je v nedeljo peljal delavec Franc Novak iz Tacna pod Šmarno goro na svojem kolesu v Goricih, se je nekdo z vso silo zaletel vanj in ga podrli na tla. Novak si je pri pad- cu zlomil levo ključnico, dobil pa je tudi še druge poškodbe po telesu.

○ Bluze, razno damsko perilo, torbice, roka- vice, najnovejše mode, dobite le pri tvrdki Miloš Karničnik, Stari trg.

200 dinarjev požrla krava

Na tragikomičen način je prišel ob pošteno pri- služen denar neki Zane, ki je uslužben na kmetih na Dolenjskem. V soboto zvečer je legel spat s pri- jetnim občutkom, da ima pri sebi denarnico z 250 Din, s katerimi si bo nekoliko oslajal praznični dan, v nedeljo zjutraj pa je z grozo ugotovil, da denarnice nima več v žepu. Napel je možgane in spomnil se je, da je denarnico položil pod zglavje na senu, kjer je prenočeval. S strahom je stekel k ležišču in začel na vso sapo premetavati seno, ki je bilo že itak vse razmetano, a ves njegov trud je bil zaman. Denarnice ni bilo nikjer.

Zane je bil izprva prepričan, da mu je denar- nico ukradl neznan tat, potem pa se mu je nenado- ma zablislilo v možganih in nov strah ga je obšel. In je bil njegov strah na žalost utemeljen. Ko je Zane stopil v hlev h kravi, ki je mirno hrustala mrvo pri jasilih, so njegove bistrice oči zagledale pri njenih nogah desetdinarske kovance, ne daleč od njih pa — ostanek njegove denarnice. Stvar je bila več ko jasna in porazna dovolj za nesrečnega Za- neto; dekla, ki krmi kravo, je s senom vred nasula v jasi tudi njegovo denarnico, v kateri sta bila dva papirnata bankovca po 100 Din in pet desetdinar- skih kovancev. Bankovca je krava pohrustala, ko- vance pa zaradi njihove »neprevljivosti« spustila na tla. Tako je imel Zane namesto veselega delo- pusta — žalostno nedeljo.

Radio

Programi Radio-Ljubljana

Sreda, 13. sept.: 12.15 Plošče, 12.45 Poročila 13.00 Čas, plošče, borza 19.00 Otroški kotiček (gđf. Komanova) 19.30 Plošče 20.00 Literarna ura: Gledališki zapiski (Ciril Debevec) 20.30 Solistični koncert ge. Zlate Gjurgjenac-Gavella 21.15 Oktet »Ljubljanske Zvonice« 22.00 Čas, poročila, Radio- jazz.

Četrtek, 14. septembra: 12.15 Plošče 12.45 Po- ročila 13.00 Čas, plošče, borza 19.00 Radio orkester 20.00 Meščanska in kmetska gospodinja (ga. Grum- škul) 20.30 Prenos iz Belgrada: Koncert 22.30 Čas, poročila.

Drugi programi

Sreda, 13. septembra:

Belgrad: 20.00 Zidovske pesmi, 20.30 Prenos iz Ljubljane. — Zagreb: 20.30 Ljubljana. — Du- naj: 20.00 Bruckner: Misa e-mol, 21.45 Plesna glasba. — London: 20.00 Bachove kompozicije radio orkester s solisti. — Milan: 20.30 »Sakun- talac, muzikalna drama, Alphan. — München: 16.30 Orkestralni koncert, 20.00 »Carjevič, ope- reta, Lehar. — Praga: 20.30 Koncert tria (violina, violončelo, klavir). — Rim: 17.15 Radio orkester, 20.45 Laka glasba. — Varšava: 18.05 Komorna glasba, 21.00 Simfonični orkester in solo tenor (poljska glasba). — (iz »Radio-Beograda«.)

Četrtek, 14. septembra:

Belgrad: 19.45 Koncert za čelo 20. 30 Koncert Romana Maciejevskega 21. 10 Radio orkester — Zagreb: 20.30 Prenos iz Belgrada — Dunaj: 17.20 Koncert (sopran in klavir) 18.25 Valkira, opera, Wagner — Budimpešta: 19.05 Vojaske orkester na pihala 20.15 Vokalni koncert 20.45 Ciganska ka- pela — London: 21.15 Dunajske pesmi 22.00 Vio- linska glasba: Bach — Praga: 19.30 Tajna, opera, Smetana — Rim: 17.15 Vokalni in instrumentalni koncert 20.30 Zongler Naše ljube Gospe, opera, Massenet — Varšava: 16.30 Vokalni koncert 20.00 Orkestralna glasba.

LJUBLJANSKO GLEDALIŠČE

Drama

Začetek ob 20

Četrtek, 14. septembra: KOMEDIJA ZMESNJAV, veseloljna. Otvoritvena predstava. Izven. Otvoritvena predstava. Izven.

Petek, 15. septembra: Zaprt.

Podgane in miši

sigurno uničuje

RATOL

sredstvo, odlikovano z zlato kolajno. Neškod- livo za ljudi in živali. Dobi se v vsaki apo- teki in drogeriji ali pri proizvajalcu

BIOMEDIKA, Zagreb, Hatzova 25

Specijelni entel oblek, ašuriranje, predtisk najhitrejša postrežba — najfiniša delo pri

Matek & Mikeš, Ljubljana

poleg hotela Štrukelj

Vezanje raznovrstnih monogramov, perila, zaves, pregrinj, entlanje, izdelovanje gumbic.

Velika izbira predtiskanih žen. ročnih del. Vsi deli najmoderneje ureditve podjetja — najnižje cene.

Danes je smrtno ponesrečila naša iskreno ljubljena sestra, teta in svakinja

Ženi Piller

mestna učiteljica

Pogreb se bo vršil v četrtek, dne 14. septembra ob pol 5 po- poldne iz mrtvaške veže pri sv. Krištofu na pokopališče k Sv. Križu.

Ljubljana, dne 12. septembra 1933.

Rodbina Frelih-ova.

Če Ti če raznesti glavo, Vzemí brž zdravilo pravo: ASPIRIN Ti vzame boli, Zdrav in čil boš kot nikoli!

ASPIRIN

V. z. »JUGEFA« k. d., Zagreb, Gajeva 32. Oglas je registr. pod S br. 3122 od 23. II. 1933.

Sport

BUDIMPEŠTA: ZAGREB.

Medmestna nogometna tekma med omenje- nima reprezentancama se vrši jutri ob 21. Madjari so postavili zelo močno reprezentanco, tako, da bodo imeli Zagrebčani zelo težko stališče. Pa tudi zagrebški podzemni kapitan nima lahkega stali- šča, ker se Hašk in Concordija protivati dati svoje igralce, ker imata oba v nedeljo važne ligine tek- me. Za tekmo vlada veliko zanimanje ne samo v Zagrebu, temveč tudi v spornih krogih izven Zagreba.

SLUŽBENE OBJAVE L. H. P.

Redna seja upravnega odbora je danes ob 20 v posebni sobi restavracije Slon. Klubi, ki so pre- jeli zvezna pravila in pravilnike, naj rtažo v ob- čem pravilniku v § 13 besedilo, ki se nahaja v oklepaju, v kolikor to ni že črtano.

Vsi klubi se opozarjajo, da so bili prvotno napačno objavljeni termini za prvenstvene tekme in sicer 11., 18., 25. itd., pravilno pa se mora gla- siti 10., 17., 24. itd. tako, da se odigrajo vse tekme na nedelje.

SSK Maraton se naproša, da nemudoma pošlje zapisnik lahkoatletskega tekmovanja za klubsko prvenstvo LHP.

Klubi se ponovno pozivajo, da nemudoma po- ravnaajo vse denarne obveznosti do podzveze.

Službeno iz L. N. P. — K. O. Danes točno ob 18 seja kazenskega odbora v prostorih L. N. P.-a. Ker je dnevni red iste zelo važen, pro- sim gg. odbornike sigurne udeležbe. Tajnik III.

Novi trener SK Ilirije. Po odhodu Baara, ki je odšel po predhodnem sporazumu z na- čelnikom nogometne sekcije, je Ilirija pozvala za tehnično vodstvo sekcije Dunajčana Roberta Haftla, ki vodi sedaj trening moštva že nad mesec dni. V tem času je g. Haftel dokazal, da je v vsakem oziru kos svoji nalogi, in da je vodstvo treninga res v strokovnejših rokah, vslad česar je Ilirija te dneve sklenila z njim angažma za daljšo dobo. — G. Haftel je izšel iz dunajske Avstrije, udeležoval se je nekaj let kot aktivni igrač v Italiji, Nemčiji in Fran- ciji, leta 1930 pa je prešel med poklicne tre- nerje. Zaposlen je bil v Nemčiji in Českoslo- vaski, v letih 1931 in 1932 pa je vodil trening Gradjskoga v Zagrebu, ki je pod njegovim vodstvom zopet dosegel prvenstvo ZNP. Upaj- mo, da te velike žrtve Ilirije ne bodo zaman in da nam bodo naši »purgerije« skoraj zopet zaigrali kot v svojih najboljših časih.

SK Ilirija (Hazerska sekcija). Danes ob 17.30 obvezen lahkoatletski in hazerski trening za vse članice. Važno, zato vse in točno!

SK Ilirija (lahkoatletska sekcija). Drevi ob pol 19 bo v posebni sobi kavarne »Evropa« obvezen sestanek za sledeče atlete: Neli, Zu- pan, Starman, Stepišnik M., Gregorka, Outrata, Sporn. Točno in vsil! — Načelnik.

SK Ilirija (težkoatletska sekcija). Redni tre- ningi so odslej naprej vsak ponedeljek, sredo in petek od 18.30 dalje na velesjmu. Drevi ob 19 važen sastanek vseh atletov pred kopališčem Ilirije. Interesenti za težko atletiko se opozar- jajo, da bo še en začetniški tečaj, pričniši dne 20. t. m. Prijave sprejema g. Nered pri vsa- kem treningu od 19 do 21 na velesjmu.

Gospodarstvo

Stanje Narodne banke

Najnovejši izkaz o stanju Narodne banke za 8. september kaže te-le bistvene izpremembe v primeri z izkazom za 31. avgust (vse v milj. Din):

Aktivna: zlato 1797.5, valute 0.45 (plus 0.4), devize 67.2 (—4.6), skupna podlaga 1865.1 (—4.2), devize izven podlage 98.1 (plus 16.14), menična posojila 1914.14 (—16.4), lombardna posojila 316.5 (—0.35), kovani denar 179.65 (—26.65), prejšnji predjudni državi 1717.26 (plus 0.4).

Pasiva: bankovci v obtoku 4347.7 (plus 33.35), državne terjatve 5.4 (plus 2.5), žiroračuni 563.25 (—33.4, razni računi 231.5 (—15.1), skupno obveznosti po vidu 799.8 (—46.0), obveznosti z rokom 1334.86 (plus 15.8), razna pasiva 301.8 (—31.76), skupno obtok bankovcev in obveznosti po vidu 5147.56 milj. Din.

Skupno kritje se je povečalo od 36.22 na 36.23, samo zlato kritje pa od 34.83 na 34.91%.

Ljubljanska kreditna banka v Ljubljani nam poroča, da je njen upravni svet na svoji plenarni seji dne 12. septembra 1933 sklenil v sporazumu z g. komisarjem ministrstva trgovine in industrije v smislu člena 3, točke 2. uredb o plačilnih rokih na vloge in druge dolgove Ljubljanske kreditne banke v Ljubljani z dne 26. maja 1932, da izplača zavod na zahtevo počenši s 1. oktobrom 1933 vla- gateljem in imetnikom tekočih računov iz njihovega dobroimetja akontacije v iznosu, ki odgovarja obrestim za tromesečje od 1. julija do 30. sept. 1933. Pri izplačilih se odbijejo vsi zneski, ki so bili doslej v smislu določil člena 3, točke 3. uredb predčasno izplačani.

Borza

Dne 12. septembra.

Denar

Ljubljana. Amsterdam 2314.20—2325.65, Berlin 1365.41—1376.21, Bruselj 7.99.96—809.90, London 185.86—187.46, Curih 1108.35—1113.85, New York 4074.94—4103.20, Pariz 224.43—225.55, Praga 169.90 do 170.76, Trst 301.57—303.97.

Skupni promet na zagrebški borzi je znašal brez kompenzacij 52.113 Din.

Curih. Pariz 20.25, London 16.70, New York 305, Bruselj 72.20, Milan 27.25, Madrid 43.25, Am- sterdam 208.70, Berlin 123.40, Dunaj 72.78 (57.75), Stockholm 86.35, Oslo 84, Kopenhagen 74.75, Praga 15.335, Varšava 57.90, Atene 2.98, Carigrad 2.50, Bukarešta 3.08.

Vrednostni papirji

V glavnem je bila tendenca neizpremenjena, prav tako tudi tečaj. Fluktuacije vojne škode so imele za posledico znaten promet, ki je na zagreb- ški borzi znašal 1200 kom. Nadalje je bilo zaklju- čenih še 50 delnic Priv. agr. banke.

Ljubljana. 7% inv. pos. 50—53, agrarji 27 d., vojna škoda 243 den., begl. obv. 37 den., 8% Bler pos. 34—35, 7% Bler. pos. 32.50—33.50, 7% pos. Drž. hip. banke 47—49.

Zagreb. Delnice: 7% inv. pos. 53 bl., agrarji 27 den., vojna škoda 242.50—243 (243.50, 243), 12. 244—245.50 (245.50—246), 6% begl. obv. 37 den., 8% Bler. pos. 37 bl., 7% Bler. pos. 32.50—33.50. — Drž. papirji: Priv. agr. banka 228—231 (230), Šečarana Osjek 140—142.50, Impeks 50 den., Isis 40 bl., Trboveljska 125 bl.

Belgrad. Narodna banka 3600—3700, Priv. agr. banka 228.50—230 (229, 228), 7% inv. pos. 52.50 do 53.50 (53, 52.75), agrarji 30 bl., vojna škoda 241.50—242.50 (242, 241), 12. 245—246 (245.50, 244.50), 6% begl. obv. 37.40—37.60 (37.55, 37.50), 8% Bler. pos. 30—30.25, 7% pos. DHB 51.50 bl.

Žitni trg

Novi Sad. Oves bč., srem., slav. 52.50—55; fi- žol bč., srem. beli novi brez vreč 2% 112.50 do 117.50. Ostalo neizpremenjeno. Tendenca mirna. Promet: 94 vagonov.

Sombor. Koruza bč. žel. prompt 62—64, bč. bela 70—72, bč. Donava in Tisa šlep 67—69, fižol bč. 100—105. Ostalo neizpremenjeno. Tendenca ne- izpremenjena. Promet: 51½ vag.

Hmelj

Savinjska dolina: V hmeljski kupčiji traja čeda- lje bolj mirno razpoloženje. Zanimanja je sicer precej, vendar povpraševanja manj in trgovina s prizadeva izrabiti sedanje splošno zatišje v kup- čiji ter potisniti ceno navzdol. Deloma je temu prizadevanju vzrok tudi tečajna razlika pri obra- čunavanju za nakup hmelja potrebnih vsot iz Nem- čije. Pri precejšnjem zanimanju in mirnem po- vpraševanju se je plačevalo zadnje dni 70 do 80 Din za kilogram, vendar so bile zaradi rezervi- ranosti producentov zaključene le manjše partije in predvsem le na periferiji našega strnjeneja hmeljskega okoliša.

Zakaj so radioaparati tako dragi?

Kdor se je odločil, da si v kljub vsej krizi nabavi radioaparat, skoraj vselej vpraša najprej po ceni in šele potem po kakovosti aparata. Saj je umljivo, da vedno položimo prst najprej tja, kjer smo najbolj občutljivi, vendar je pa radioaparat predmet, pri katerem je kakovost prva stvar. Na to mora gledati v prvi vrsti tudi soliden proizvajalec in se ne sme strašiti velikih stroškov. V naslednjem naj podamo nekaj pojasnili o izbiri snovi in njih obdelavi v Siemensovih delavnicah.

Vsako pošiljatev vsaktere snovi, ki je potrebna pri izdelavi radioaparatov, pošljejo najprej na preizkušnjo v posebne laboratorije, ki se pečajo samo s tem. Tu snovi najskrbneje preizkusijo, če imajo vse zahtevane lastnosti in šele nato jih izroče v predelavo odnosno obdelavo. Čisto izključeno je, da bi se za aparate uporabljal pomanjkljiv ali slab material.

Ker so radioaparati izdelek, ki prihaja na trg v velikih množinah, je umljivo, da imajo pri izdelavi veliko ulogo stroji. Toda pri tako natančni, zapleteni napravi stroji sami nikakor ne zadostujejo, marveč je treba še najraznovrstnejšega orodja in priprav — in umetnih človeških rok. Že za izdelavo tega orodja in priprav je treba velike množine najboljšega jekla in izredno velikih stroškov za delavske mezde. Tako so porabili pri izdelavi enega samega aparata, ki je bil prišel pred par leti v promet, 2500 kg jekla za napravo orodja, delavcem pa so izplačali nad 60.000 mark mezd. Za izdelavo orodja je treba namreč posebno spretnih, izkušenih in zanesljivih delavcev, saj je treba tu velikokrat računati s stotinkami enega milimetra. Dasi imajo seve tudi ti delavci različne stroje v pomoč, je vendarle ročno delo še vedno odločilne važnosti in bo to za dogleden čas tudi ostalo. Da so take delovne

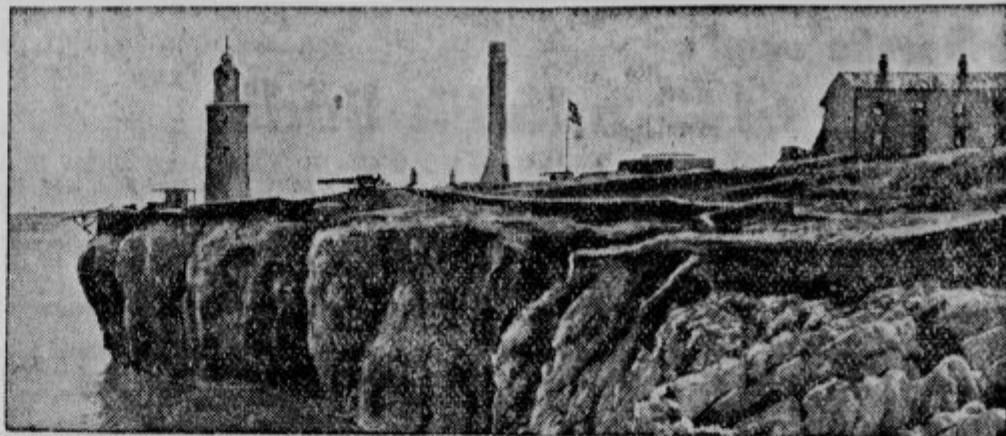
Pri izdelavi matičnega orodja za kondenzatorjeve pločevine je treba paziti tudi na stotinko milimetra — od tod kritično ocenjujoči pogled izdelovalca.

moči izredno drage in da jih tvrdka tudi za časa krize ne more odpustiti — ker ne ve, če bi jih mogla potem o pravem trenutku zopet dobiti — je ob sebi umevno.

Zdaj šele se začne izdelava aparatov samih. A kdor bi mislil, da je zdaj kontrole konec, bi se zelo motil. Tudi med izdelavo posameznih delov in posebno med sestavo vedno znova pregledujejo in preizkušajo, ali je vse dovolj natančno izdelano, ali so mehanične zveze trdne in električna sposobnost prava. Slednjič preizkusijo še popolnoma dovršen aparat in ga več stokrat navijejo in odvijajo.

Če kak del ne zadovoljuje popolnoma, ga pošljejo nazaj v delavnice v popravo ali ga pa sploh zavrnejo.

Po vsem tem je razvidno, da radioaparati žal res ne morejo biti poceni, kakor bi vsi radi.

Dva orjaška tunnelska načrta. Zgoraj: Gibraltar ska skala, ki naj postane izhodišče za podmorski tunel do afriške obale. Ta tunel bi bil v slučaju vojne varna zveza med Španijo in afriškimi kolonijami, ki je noben sovražnik ne bi mogel prekiniti. Spodaj: Montblanc s Chamonix-jem. Skozi to najvišjo goro v Evropi naj po načrtih italijanskega ministrstva za javna dela steče tunel, ki bo neposredno vezal Italijo z Ženevo in Severno Francijo.

Strahote črnškega praznoverja

Iz vikarijata Mariannhilla v Južni Afriki poročajo o grozovitem dejanju zdravnika-mazača. Ugrabljen je bil 5 letni fantek domačin in vse dalekosežno poizvedovanje za njim je bilo zaman, dokler se policiji ni posrečilo dognati, da je fantka ugrabil zdravnik-mazač. Nekateri zamorci so sicer videli moža z vrečo na ramah, iz katere so se slišali slabotni in bolešni klici, toda nobeden si ni upal ustaviti mazača. Nekaj dni za tem so našli v samotnem hribovitem kraju pokopano dečkovo truplo. Eno uho in eno roko je mazač še živemu dečku odrezal, da bi si iz tega pripravil »zdravilo«; nekateri drugi organi so na truplu manjkali in grlo mu je bilo prerezano od enega ušesa do drugega. Pred kratkim je posebno sodišče radi enakega zločina obsodilo na smrt nekega tamošnjega poglavarja, njegovo mater in njegovo ženo ter še dva druga pomagača. Ti so bili iz krščanskega doma ugrabili dveletno deklico, ji zlomili tilnik, odrezali roki in jezik, da bi iz krvi pripravili zdravilo.

Tudi v Mongoliji se svita

Apostolski vikar v Siwantzu, monsig. De Smedt, je ob priliki obiska vzhodnega dela svojega razsežnega misijona birmal več kot 1000 novih kristjanov. V tej deželi, ki je bila še pred kratkim docela poganška, se poraja veliko izpreobrnitveno gibanje; en sam misijonar, p. Oktavij Hanssen je v teku par let spremenil 13 pagod v katoliške cerkve. Podlago za to spreobračanje je iskati v privlačni sili krščanske usmiljenosti. Pogani te dežele, ki jo pogosto obiskujejo roparji, prihajajo k misijonarjem, ker so že večkrat videli, kako ti tvegajo svoje življenje za svoje vernike in ker so videli, kako so kristjani vedno pripravljeni, da si med seboj pomagajo v obrambi svojih vasi pred vpadi roparskih tolp.

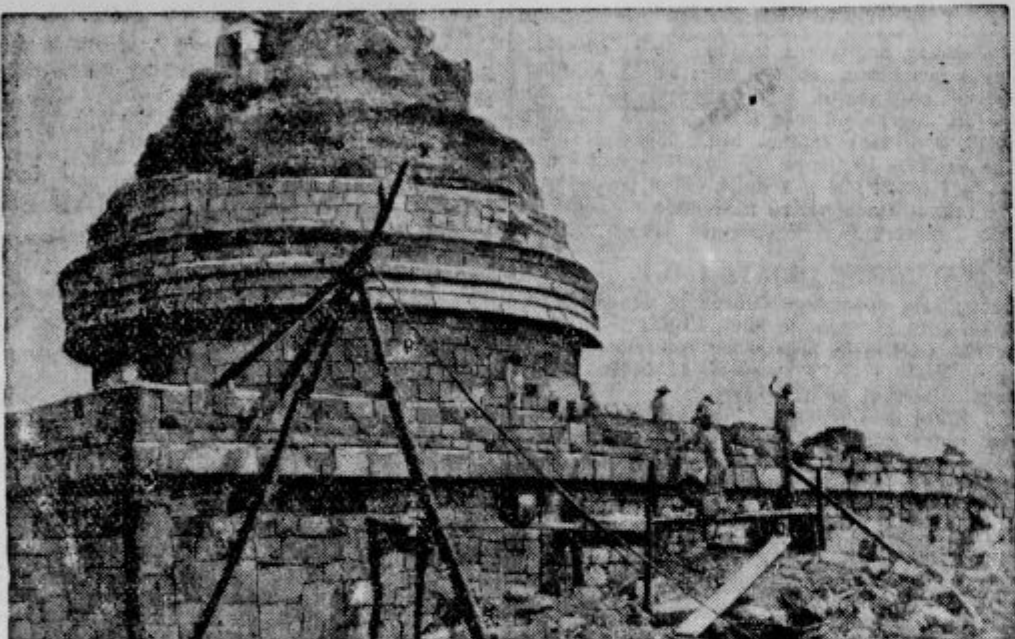
Kaj zdravniki znaio in kaj ne

Newyorški listi poročajo o mučni smrti 33 letnega Josepha Lawrencea v državi Virginiji. Postal je bil žrtev neke prometne nesreče. Njegov konec »je istočasno poraz sodobne medicine, a tudi dokaz njenih zmognosti.« Lawrence je bil težko obolen in ga je rešilo samo ponovno prelivanje krvi. V teku zadnjih štirih let je 125krat prestopal na operacijo. Zdravniki so mu podaljšali življenje za štiri leta, a na posled je le zmagala tolikokrat zadržana smrt.

»Ali ste vi ukradli moj avto?«
»Tak pretipajte mi vendar vse žepce!«

Mihec sreča prijatelja Tončeta in mu pravi: »Servus, Mihel! Povej, v katerem ušesu mi zveni?« — »V desnem!« — O ti ušivec, ti, gotovo si poslušal!

Priča davne kulture: Vojaški tempel v Chichen Itza na polotoku Jucatan v Srednji Ameriki. Tempelj so bili odkrili pred par leti, ga odkopali in obnovili. Je to veličasten spomenik plemena Maja in njegove visoke kulture; izvira približno iz 5. do 6. stoletja po Kristusu. Plemena Maja je za znanstvenike še vedno velika uganka. Iz starih napisov je razvidno, da so iz neznanega razloga čisto iznenada zapustili svoja bivališča in brez sledi izginili v srednjeameriškem pragozdu.

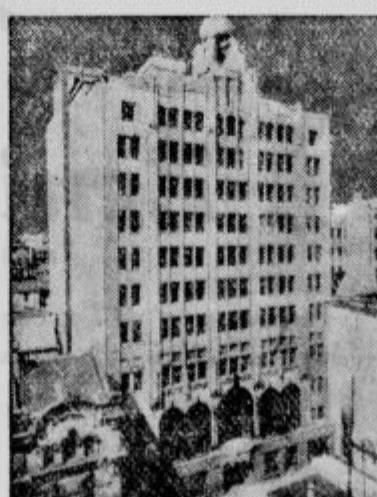
Najmanjši fotografski aparat sedanjega časa. Dolg je dobre štiri centimetre in ravno toliko visok in širok ter tehtja 70 gramov. Cena približno 60 Din naše vrednosti.

Koliko je vrgla čikaška razstava

Ameriški dnevniki pišejo, da je vnovčila čikaška razstava v teku treh mesecev njenega obstoja do 200 mil. dolarjev in zaposlila do 100 tisoč oseb. Vodstvo razstave je pričrčano, da bo za služilo pri dosedanjem številu obiskovalcev tudi nad 500 mil. dolarjev.

Volna rešuje Avstralijo! Kakor sta v zadnjih letih prevladovala v modi svila in krzno, tako je moda dvignila zdaj na svoj ščit volno in prinesla gospodarsko rešitev Avstraliji in volneni industriji vobče. — Levo: nepregledne črede avstralske ovčjereje. Desno: jesenska moda — od čepice do čemperja vse sama volna; tudi krzno nadomešča volnena imitacija. — Levo: uradna palača v Sydneyju, enem avstralskih vele mest. Desno: prizor z borze za volno v Melbourneu.

Božji Previdnosti je dopadlo včera popoldne, v času, ko v naravi zori jesen, znanilka smrti, poklicati k Sebi v boljše življenje in po plačilo za vse pozemske preizkušnje ter trpljenje v dolgi, težki in mučni bolezni moje zlato, nepozabno in nenadomesljivo

mamico

prevideno s sv. zakramenti za umirajoče. — Pokopali jo bomo v sredo, dne 13. septembra ob 5 popoldne na kranjsko farno pokopališče.

Vse, ki ste blago pokojnico poznali, prosim, priporočajte jo Bogu in spominjajte se je v molitvi.

Sv. maša zadušnica se bo brala v sredo, dne 20. septembra v tukajšnji farni cerkvi.

V Kranju, dne 12. septembra 1933.

GREGORC SLAVKO.

Užaloščeni naznanjamo, da je naš predobri in iskreno ljubljeni sin in brat

Vladimir Štrekelj

kand. inž. in rezervni poručnik

pri težki letalski nesreči dne 12. t. m. ob četrt na 7 izgubil mlado življenje.

Pogreb nepozabnega bo v četrtek, dne 14. septembra 1933 ob 5 popoldne izpred mrtvaške veže pri Sv. Krištofu na pokopališče k Sv. Križu.

V Ljubljani, dne 12. septembra 1933.

Josip in Angela, starši.
Lavoslav in Saša, brata.

† Nadvse žalostnega srca naznanjamo vsem sorodnikom, prijateljem in znancem prežalostno vest, da je Vse-mogočnemu dopadlo poklicati k Sebi našo preljubljeno soprogo, preblago mamico, sestro, teto itd.

Marijo Pečkaj roj. Petkovšek

katera je danes, dne 11. septembra, po dolgi in mučni bolezni, v starosti 39 let, previdna s sv. zakramenti za umirajoče, mirno v Gospodu zaspala.

Pogreb predrage rajnice se bo vršil v četrtek, dne 14. septembra ob 9 popoldne s sv. mašo iz hiše žalosti iz Čevce št. 57 na tukajšnje farno pokopališče.

V Dol. Logatcu, dne 11. septembra 1933.

Anton Pečkaj, soprog; Anton, Majdka, Ksaverica, otroci; Petkovšek, Merlak, Žnidaršič in Gruden, ostali sorodniki.

Naša ljuba, dobra teta, gospa

MATILDA SEBENIKARJEVA

roj. Tomšičeva

posestnica na Uncu

je previdna s sv. zakramenti danes umrla.

Pogreb pokojnice bo dne 14. septembra ob 9 iz njenega doma na Uncu.

Sv. maša zadušnica se bo brala pred pogrebom.

Unec, dne 12. septembra 1933.

Rodbini MAISTER in TOMŠIČ.

CHAMPION

SVEČICA ZMAGOVALCEV

Dobi se povsod.

Glavno zastopstvo in skladišče:

ROBERT WEINBERGER, Zagreb, Gajevo ul. 10

TEKSTILNA TOVARNA BEER, HRIBERNIK & COMP., ST. VID NAD LJUBLJANO sprejme za takojšen nastop

enega tkalnega mojstra
enega prevzemalca blaga
enega kosmatilca (Rauher) s prakso.

Prednost imajo vojaščine prosil jug. državljani
Lastnoročno pisane ponudbe s prepisi spričeval ter zahtevki se sprejemajo do 25. t. m

Umrli nam je naš zlati očka

Anton Lušin

Pogreb bo v četrtek, dne 14. septembra 1933 ob 3 popoldne izpred mrtvaške veže pri sv. Krištofu na pokopališče k Sv. Križu.

V Ljubljani, dne 12. septembra 1933.

Teja, soproga.
Primož, Majda, Alenčica, otroci.
Bratje in sestre
z ostalimi sorodniki.

PETER KOSLER naznanja v svojem in v imenu svojih sester EME SEEMANN, MARY KOSLER in OLGE RUDEŽ, kakor tudi vseh sorodnikov najžalostnejšo vest, da se je njegov ljubi brat in svak, oziroma stric in veliki stric, gospod

Ivan Kosler

zasebnik

dne 12. t. m. zjutraj, v 77. letu starosti, vsled aero-nezgode smrtno ponesrečil.

Pogreb nepozabnega nam dragega bo v četrtek, dne 14. septembra 1933 ob 3 popoldne iz hiše žalosti Ljubljana, Cekinov grad na pokopališče k Sv. Križu.

Prosi se tihega sožalja!

Posebna naznanila se ne bodo izdajala.

Ljubljana, dne 12. septembra 1933.

Samuel Lover:

RORY O'MORE

Irski ljudski roman.

Krdelo je ubogalo. »Zakaj mi tega niste prej povedali in lopova bi na mestu obesili; vsekakor lahko storimo zdaj. — Ti, stari podlež!« je zakričal Salomon, »pridi sem, ti prokleti upornik, ti izdajalski lonceveški izdajalec!«

Salomon se je ves prestrašen okoli oziral, ko je slišal tak glas, češ, ali to res njemu velja. Ko pa je videl preteče kretnje, ki so spremljale te besede, mu je sree upadlo.

»Pripravite tisto vrv,« je ukazal stotnik in pokazal na vrv, s katero je bila povezana koruza.

»Pa ga vendar ne boste obesili kar zdaj?« se je zgrozil poročnik.

»Ne bom?« je odvrnil stotnik Slink. »On ni prvi, ki sem ga obesil kar na hitro in tudi ne bo zadnji, če Bog hoče! Tako se dela mir v deželi.«

»Mislim, da bi bilo bolje, da ga peljemo v mesto in zaslišimo, preden ga obesimo. Gotovo zasluži, da ga obesimo in brez dvoma ga bodo, a bolj v redu bo, če ga prej zaslišimo.«

»Kaj še,« je dejal stotnik, »da bi ga zaslišali! Zaslišali ga bomo, če je odporen proti konoplji. Tako se zaslišujejo uporniki.«

Ves ta čas je Salomon stal in trepetal, ne da bi mogel izpregovoriti. Ko pa sta dva izmed prostovoljcev stopila k njemu, da bi ga prišla, je lovil sapo in milo prosil za usmiljenje. Obrnil se je k poročniku in ga prosil, naj ga ščiti. »Zakaj bi me obešali? Ali vam nisem pokazal, kje so skriti?«

»Manj ko boš govoril, bolj bo,« je odvrnil poročnik. »Speljal si nas vasedo in zato moraš dati odgovor, a

zaslišali te bomo.«

»Na mestu ga bom obesil,« se je odločno oglasil stotnik.

»Prosim, ne bodite prenaigli, gospod,« je poizkušal poročnik.

»O Bog, o Bog,« je jokalo Salomon, »ali niste videli, da so me hoteli ujeti in ubiti, ker sem vam pokazal, kje so?«

»Gotovo so te hoteli ujeti, da bi te dobili iz mojih rok, ko si nas ogoljufal,« je odvrnil poročnik, »zato ne govori več o svoji nedolžnosti. Tu ne boš umrl, zaslišan boš pred poroto, kakor ti gre.«

»Pravim, naj umrje na mestu,« je sodnik zopet ukazal.

»Oprostite, če poudarjam, gospod, da je ta mož moj jetnik, in ker od svoje čete niste nikogar izgubili, mislim, da ga ne boste kaznovali vi. Naj moža zaslišijo. Brez dvoma bo obsojen na smrt, a naj ga vsaj zaslišijo prej.«

»Vi sami pravite, da zasluži vislice in pri živem Bogu, obesil ga bom kakor psa.«

»Recimo, gospod, da vam ga pa ne maram izročiti,« je mladi častnik ugovarjal.

»Povedal vam bom, kaj mislim,« je dejal Slink, ki se mu je zbudila sirovost, bržko je zavohal kri, »zdi se mi, da ste že ves dan drzki, in da pozabljate, da sem sodnik; tako je. Pod mojo oblastjo ste in svarim vas, gospod, ne vmešavajte se v to zodevo, sicer se pritožim pri vašem poveljujočem častniku.«

Ves ta čas je Salomon smrtnobled trepetal med dvema prostovoljema in slabotno ječal. »O Bog, o Bog, usmili se me!« Misli so se mu kar podile po glavi, ko se je spomnil na Mary O'Moreovo, ki ga je rotila pri njegovih sivih laseh, naj je ne vara in rekla: »Stari mož, vi niste daleč od groba.« Te besede so mu zvenele v ušesu kakor glas zvona, ki je odzvonil in od tistega trenutka je vedel, da je izgubljen; samo prosil je še, naj ga za božjo voljo ne obesijo brez duhovnika.

»Oh, dajte mi spovednika!« je jokalo.

Ker je poročnik videl, da ga sodnik za vsako ceno hoče obesiti, je pripomnil, da tam vendar ni prostora, da bi ga obesili, a stotnik Slink je odvrnil:

»To je vse, kar veste? Zdaj vas bom naučil, kako se obeša, če se vam mudi, kakor zdaj meni, iznebiti se upornika.«

»Nisem upornik. Vsevedni Bog, ki me sliši, ve, da nisem upornik,« je prisegel stari nesrečni loncevezec — in to je bila ena redkih resnic, ki jih je kdaj izgovoril.

»Izpreži voz,« je ukazal stotnik Slink, »vzemi stotnikovo truplo dol in ga položi poleg jarka, dokler ne končamo posla. Stori svojo dolžnost, Scroggins!« je velel trobentaču svoje čete, sirovemu človeku, in kakor da ni nič, je krotki Scroggins zavihtel vrv okoli velega vratu starega Salomona, ki je začel rjoveti, ko je začutil glave v zanki.

»Postavi voz pokonci!« je zakričal blagi sodnik.

Voz so postavili na zadnji konec, tako da so bile ročice v vodoravni legi in okoli sprednjih dveh so pritrčili usodepolno vrv. Ko je strahopetni stotnik zavpil »Gor z njim!«, so vlekli nesrečnega loncevezca, ki je kričal na vso moč, k zaslišnim vešalom. Njegovo kričanje pa se je nenadoma zadušilo, ko so ga dvignili, zadržnili vrv in se je viseč vrtel v smrt.

Cela prostovoljcev je zavpila, vojaki so nemo gledali, a poročnik se je od studa obrnil.

»Kmalu bo pri kraju,« je rekel sodnik Slink, »in potem imate lahko zopet voz za prevoz vašega stotnika.«

»Gospod,« je razjarjen odgovoril poročnik, »na vaših vešalih naj vojak nikoli ne počiva! — Vzdignite svojega stotnika, fantje!« je pristavil, obrnjen k svojim možem, ki so poslušali na besedo in veseli, da morejo zapustiti kraj sirovega prizora, so se obrnili od prostovoljcev sredi njihovega slavlja ob vešalih. Vsi veseli so odkorakali, ko so začuli besedo »Marš!«

MALI OGLASI

V malih oglasih velja vsaka beseda Din 1.—; ženitovanjski oglasi Din 2.—. Najmanjši znesek za mali oglas Din 10.—. Mali oglasi se plačujejo takoj pri naročilu. — Pri oglasih reklamnega značaja se računa enokolonska 3 mm visoka pečilna vrstica po Din 250. Za pismene odgovore glede malih oglasov treba priložiti znamko.

Starši, dijaki pozor! Šolske potrebščine za nižje in srednje šole, perilo, nogavice, rokavice, kravate, dom, čevlje itd. v največji izbiri, nizkih cenah dobite pri tt.

F. M. SCHMITT

LJUBLJANA, Pred školijo 2

PRIDITE! OGLEJTE SI IZLOŽBE!

Službe iščejo

Strojni ključavničar
mlad, išče mesto. Peter-
nelj Viljem — Podbrezje
št. 13.

Dekle

srednjih let želi službo
za vsa hišna dela pri
manjši družini. Naslov v
upravi »Slovenca« pod
št. 10717.

Žagar in mlinar

zmožen vseh popravil —
vešč tudi mizarskih in
kolarskih del, s svojim
orodjem — išče mesto.
Naslov v upravi »Sloven-
ca« pod št. 10091.

Dekle

z desetmesečno gospo-
dinjsko šolo, želi službo
pri dobri krščanski dru-
žini. — Naslov v upravi
»Slovenca« št. 10756. (a)

Službo dabi

Mlado dekle

čedno, nepokvarjeno, od
15. leta naprej, spre-
mem za dopoldansko po-
strežbo. Naslov v upravi
»Slovenca« št. 10751. (b)

Pletilje

dobro izurjene sprejme
tovarna Josip Kunc &
Comp., Ljubljana, Poljan-
ski nasip 40.

Vajenci

Pekovski vajenec

se takoj sprejme. Nekaj
plače mesečno. Rozman
Ivan, Videm-Dobrepolje.

Gospodična

se želi izučiti kot učen-
ka frizerske obrti. Naslov
v upravi »Slovenca« pod
št. 10736. (v)

Pouk

Trgovski tečaj

pri Trgovskem učnem za-
vodu, Ljubljana, Pražakova
8-II. — Vpisovanje
dnevno od 9 do 12 in od
15 do 18. (u)

Francoščino in klavir

poučuje učiteljica, dipl.
v Parizu. A. Potočnik,
Wolfova ulica 10/II. Pri-
jave dnevno med 10. in
5. uro. (u)

Šoferska šola

E. Čeh

(bivša Camernikova šoferska šola)
Ljubljana, Dunajska c. 36
Šola za poklicne šoferje in
amaterje. Prospekti in po-
laski zastoj in franko.

Gospodična

Francozinja, ki zna slo-
vensko, poučuje franco-
ščino in franc. konver-
zacijo. Gre tudi kot vzgo-
jiteljica par ur dnevno
na dom. Naslov v upra-
vi »Slovenca« št. 10739. u

Profesor glasbe

poučuje glasovir. Informa-
cije: trgovina muzikalij:
Modic, Kopitarjeva ulica.

Denar

150.000—200.000 Din

gotovine iščem. Jamstvo
80.000 v hranilni knjižici
prvovrstnega zavoda ter
vknjižba na prvo mesto
proti mesečnemu odpla-
čevanju v gotovini po
4000 Din. Cenjene ponud-
be pod »Nujno« št. 10752
na upravo »Slovenca«. d

40.000 Din posojila

v gotovini rabim zaradi
prevzema trgovine in po-
sestva. Vknjižba na prvo
mesto. Ponudbe na po-
družnico »Slovenca« v
Celju pod »Savinjska do-
lina« št. 10748. (d)

Dijaki

Dijak

se sprejme v popolno
oskrbo. Krekov trg 10/II,
hodnik, desno. (D)

Dva dijaka

se sprejmeta v vso oskr-
bo v lepo zračno sobo
in po zmerni ceni. Go-
sposka ulica 10. (D)

Tri dijake

sprejemem na stanovanje.
Naslov v upravi »Slo-
venca« pod št. 10758. (D)

Dijaka

sprejemem na stanovanje
z zajtrkom — po ugodni
ceni. — Naslov v upra-
vi »Slovenca« št. 10718. (D)

Dve dijakinji

sprejemem v vso oskrbo.
Nemška konverzacija. —
Naslov v upravi »Slo-
venca« pod št. 10761. D

2 mlajši dijakinji

sprejme boljša rodbina v
fino, prvovrstno oskrbo
in vzgojo po 500 Din.
Naslov v upravi »Slo-
venca« pod št. 10754. (D)

Stanovanja

Trisobno stanovanje
krasno, v Zg. Šiški 235
(blizu gostilne Martinc)
se odda. Vprašati med
2—4. (č)

Trisobno stanovanje
s pritliklinami oddam. —
Naslov v upravi »Slo-
venca« pod št. 10759. (č)

Dvosobno stanovanje
zračno, s prostorno ku-
hinjo in pritliklinami ter
lepim vrtom, v prijazni
vasi v Savinjski dolini,
se odda s 1. oktobrom
mirni stranki. Ugodno in
primerno za upokojece.
Ponudbe pod »Stanova-
nje« poslati na podružni-
co »Slovenca« v Celju
št. 10747. (č)

Stanovanje

solčna lepa, suha,
suterensko: soba, kuh-
inja, predoba, pritlikline,
voda, elektrika, vse pod
enim ključem, zelo pri-
jemno — malo obrt, od-
dam s 1. oktobrom. Na-
slov pove uprava »Slo-
venca« pod št. 10776. č

Sobo

v sredini mesta takoj
oddam. — Naslov pove
uprava »Slovenca« pod
št. 10720. (s)

Sostanovanko

sprejemem na stanovanje
takoj. Tomažič, Hrenova
ulica 17/I. (s)

Pohištvo

Spalnica

se poceni proda. Bitenc,
Gosposka ulica 10. (č)

Spalnice

moderne, orehove kore-
nine, mehke, pleskane, in
kuhinjske opreme dobite
na ceneje pri
Andlovic Matija
Komenskega ulica št. 34.

Posestva

Vila za Bežigradom
enonadstropna, nova —
naprodaj. — Vprašati v
upravi »Slovenca« pod
št. 10625. (p)

Tovarniško poslopje
v Št. Vidu nad Ljubljano
ugodno naprodaj. Vzame
se tudi hranilna knjižica.
Vprašati: Ivan Kogovšek,
Dravlj 109 (Št. Vid nad
Ljubljano). (p)

Kupimo

Bukova drva in oglje
kupi Uran Franc, Ljub-
ljana — Pražakova 8. (k)

Srebrne krone

staro zlato in srebro ku-
puje **RAFINERIJA DRA-
GIH KOVIN** - Ljubljana,
Ilirska ulica 36, vhod z
Vidovdanske ceste pri
gostilni Možina

Glasba

Glasovir

se radi pomanjkanja pro-
stora poceni proda. Po-
izve se: Cesta v Rožno
dolino 36. (l)

Prodamo

Šola se prične

Prodajamo otroške noga-
vice od 350 Din dalje,
damske nogavice po 12
Din. Nogavice »Bemberg-
družba z o. z., Ljubljana,
Miklošičeva 14. (l)

Nogavice, rokavice
robce, perilo, torbice,
kravate
nizke cene, samo pri
PETELINC-u
Ljubljana, ob vodi blizu
Prešernovega spomenika.

Otroški voziček

še dobro ohranjen, pro-
dam. Naslov se izve v
upravi »Slovenca« pod
št. 10757. (l)

**Ves elektromaterijal kakor lestence, namizne
svetilke, žarnice, likalnice, kuhalne plošče, elek-
trične stroje za striženje las, masažne aparate**

kupite najceneje pri

Civ. ing. M. A. Štebi

zastopstvo Škodovih tovarn, Ljubljana, Aleksandrova cesta 4
(v pasaži palače »Viktorija«)

Opozorjamo Vas posebno na našo veliko zalogo elektromotorjev in
avtomatičnih sesalk, katere prodajamo tudi na hranilne knjižice.

Kopalno banjo

masivno, z bakrenim ko-
tlom, skoraj novo, ugod-
no prodam. Naslov pove
uprava »Slovenca« pod
št. 10777. (l)

Mizarji

Najcenejše
vezane plo-
šče jelšev-
bukove.
Okoume, Panel v velikosti
220/122 in 260/122 dobite po
najnižjih cenah v: vovniškem
»klu išču
LJUBLJANA, Dunajska 31

Specialno izbiro
modnih hlač in pumparc
dobite najceneje pri
Preskerju, Sv. Petra c.

Nogavice, rokavice
in pletenine Vam audi v
veliki izbiri najugodnej-
in naiceneie tvrdka Karl
Prelog, Ljubljana, Židov-
ska ulica in Stari trg. (l)

VINA

prvovrstna po najugodnej-
ših cenah kupite pri
Centralni vinarni
v Ljubljani.

Drva, premog

Jerančič

Karlovska cesta 8

Telefon 34-57

Obrt

Krušno moko in

rženo moko

vedno svežo,
kupite zelo ugodno pri

A. VOLK, LJUBLJANA

Resljeva cesta 24.

Osrednja vl-

narska zadruga

za Jugoslavijo v Ljubljani

ima svojo

založno klet

na Celovški c. št. 81

Dobro blago - cene nizke!

Telefon 2059

Premog

suha drva

Pogačnik, Bohoričeva

ulica 5

OGLAŠUJTE

v

SLOVENCU

"Riviera"

odlikovano terpentinsko milo
izdelano na bazi čistega
olivnega olja

hrani Vaše perilo!

Poskusite!

Prepričajte se!

V globoki žalosti naznanjamo prežalostno vest,
da je naš nad vse ljubljani soprog, oče, sin, brat,
zet in stric, gospod

Ivan Žuraj

lesni industrijalec v Slov. Bistrici

dne 12. t. m. pri usodepolnem aeroplanskem poletu
pri Ljubljani smrtno ponesrečil.

Truplo blagopokojnega prepeljemo na dom v
Zgornjo Bistrico št. 15, od koder bo pogreb v četr-
tek, dne 14. septembra 1933 ob 4 popoldne na mest-
no pokopališče v Slov. Bistrici.

Slovenska Bistrica - Ljubljana,

dne 12. septembra 1933.

Marija Žuraj, soproga.

Ivan, Ana-Marija, Dušan, otroci.

Jakob Žuraj, oče.

Ana Verhovšek, tašča

in ostalo sorodstvo.

Izpolnjujoč žalostno dolžnost po-
ročamo, da je na tragičen način
umrl gospod

Ivan Kosler

upravni svetnik in bivši lastnik
pivovarne „Union“.

V pokojnem, kateri je bil član
uprave naše družbe od ustanovitve,
izgubimo velezaslužnega, neumor-
nega in zvestega člana ter mu
ohranimo trajen in časten spomin.

Ljubljana, dne 12. sept. 1933.

Upravni svet
Delniške družbe pivovarne
„Union“.